

BAIGIAMOJO BAKALAURO DARBO RENGIMAS

lekt. V.Jadzgevičienė

`violeta.jadzg@gmail.com`

- Baigiamasis darbas - tai darbas, kurį studentas (diplomantas) atlieka baigęs studijas, siekdamas parodyti, kad yra pasirengęs būsimai profesinei veiklai;
- Baigiamajame darbe studentas turi pademonstruoti, jog jis pasiekė studijų programos tikslus ir įgijo profesines kompetencijas, numatytas studijų programoje.
- Paruoštas baigiamasis darbas turi būti ginamas kvalifikacinėje komisijoje. Gynimo metu studentas pristato savo atliktą darbą ir atsako į komisijos narių klausimus, susijusius su ginamo darbo turiniu.
- Tik sėkmingai apgynus darbą, diplomantui gali būti suteikta profesinė kvalifikacija.

Privalomos sąlygos

- Studentui, pilnai įvykdžiusiam studijų programą, visas joje numatytas užduotis, atlikus praktikas, direktoriaus įsakymu leidžiama ginti baigiamąjį darbą (projektą).
- Iki katedrinio gynimo **turi nelikti** finansinių ir akademinių **įsiskolinimų**.

Baigiamojo darbo struktūra

- **analitinė apžvalga** (studentas analizuoja su darbo tematika susijusią literatūrą, panašias kompiuterines sistemas bei žinomas naujausias projektavimo metodikas ir instrumentines priemones);
- **kompiuterinės sistemos arba jos dalies projektavimas ir realizavimas** (duomenų bazė, interaktyvi interneto svetainė, informacinė sistema, turinio valdymo sistema, taikomoji programa, įmonės ar organizacijos kompiuterių tinklas ar sistemos projektas);

Baigiamojo darbo struktūra

- **rašto darbo ir darbo pristatymo rengimas**
(gynimui pateikiamas baigiamojo darbo aprašymas – įrištas rašytinis dokumentas, įskaitant priedus ir gynimo metu naudojama elektroninė pateiktis);

Svarbiausios gairės

1

- Tarpinis baigiamojo darbo gynimas
- Baigiamosios praktikos vertinimas

2

- Katedrinis baigiamojo darbo gynimas
- Sprendimo leisti/neleisti ginti darbą priėmimas

3

- Baigiamojo darbo gynimas kvalifikacinėje komisijoje

Rašto darbo apipavidalinimas

- Baigiamojo darbo tekstas turi būti tikslus, aiškus, **parašytas taisyklinga lietuvių kalba. Darbo autorius atsakingas už teksto taisyklingumą: gramatines ir stiliaus klaidas.**
- Rašant darbą yra neleistinas akademinis nesąžiningumas, medžiagos plagijavimas, sąmoningas faktinės medžiagos iškraipymas.
- Baigiamasis darbas rašomas lietuvių kalba, nevartojant pirmojo asmens vienaskaitos ar daugiskaitos (pvz. netinkama: „Aš nustaciau, kad...“ tinkama: „Atliekant darbą nustatyta, kad...“).

Rašto darbo apipavidalinimas

- Tekstas renkamas ir formatuojamas laikantis VVK rašto darbų apipavidalinimo metodinių nurodymų.
- Baigiamojo darbo tekstą iliustruojantys grafikai, schemos, piešiniai, vadinami paveikslais.
- Visos lentelės ir paveikslai turi turėti pavadinimus ir numerius, pvz. 1 lentelė, 1 pav., 1 priedas. Svarbu įsidėmėti, jog **paveikslo pavadinimas rašomas po juo, o lentelės – virš jos.**
- Visos vaizdinės priemonės numeruojamos arabiškais skaitmenimis ištisine numeracija – paveikslai savo eiliškumu, o lentelės – savo, nepriklausomai nuo poskyrio ar skyriaus numerio.

Išvadas

- Kas yra baigiamojo darbo objektas?
- Kur (vieta) arba kieno interesais buvo atliktas šis darbas ?
- Kokių tikslų šiame darbe yra siekiama (kokią problemą (problemas) ketinama išspręsti)?
- Kodėl jų reikia siekti?
- Kaip bus siekiama pasirinktų tikslų (pavyzdžiui, kokia teorija, modelis, metodas yra pasirinktas)?
- Kokie bus darbo etapai siekiant tikslų?
- Kokią ir kas turės naudą, jei pasirinkti tikslai bus pasiekti (pavyzdžiui, kam bus teikiama programa)?

Darbo tikslas

- Formuluoiant tikslą siekiama aprašyti ir paaiškinti kūrybinio darbo idėją. Tikslui išreikšti patartina vartoti veiksmazodžių bendratis: atskleisti, sukurti, parengti, apibūdinti, numatyti, išnagrinėti, išanalizuoti, ištirti, nustatyti, apibrėžti, įvertinti ir pan.

Pvz.:

- Sukurti interaktyvų kompiuterinį žaidimą, skirtą ikimokyklinio amžiaus vaikams.
- Sukurti autoserviso klientų registravimo sistemą automobilių gedimų registravimui ir valdymui.

Tikslų formulavimo klaidos

- Sukurti **paprastam vartotojui** suprantamą **programą ar internetinę svetainę**, kuri palygina kompiuterius pagal kainą, leidžiant pasirinkti vartotojui kokio tipo kompiuterio jam reikia;
- Sukurti internetinę svetainę (!? taikomąją programą), kuri leistų išsirinkti numatytus kriterijus atitinkantį kompiuterį bei palyginti keletą pasirinkimų tarpusavyje.

Analitinė dalis

Analitinė apžvalga parodo autoriaus išprusimą toje srityje, kurioje darbas ruošiamas:

- reikia parodyti, kaip autorius supranta problemą, kurią sprendžia baigiamajame darbe;
- reikia parodyti, kaip panašių problemų sprendimai buvo realizuoti anksčiau. Palyginti jų privalumus ir trūkumus;
- reikia parodyti darbe naudojamų projektavimo ir programavimo technologijų ir instrumentinių priemonių pritaikomumą šiandieninėje aplinkoje, atlikti jų palyginamąją analizę.

Užduoties analizė

- Užduoties analizės pobūdis tiesiogiai priklauso nuo pasirinkto baigiamojo darbo tipo: interneto svetainės, duomenų bazių valdymo sistemos, taikomosios programos, kompiuterinio žaidimo.
- Aprašomi darbe naudojami metodai ir priemonės.
- Pagrindžiamos pasirinktos programinės priemonės.
- Šioje dalyje turi būti atsakyta į klausimą, kaip bus realizuota užduotis.

Projektinės dalies aprašymas

Čia aprašoma:

- kompiuterinės sistemos pagrindiniai failai, turintys tiesioginį ryšį su projektu;
- programinės konstrukcijos (paprogramės, skript-failai, moduliai, duomenų bazių schemas, makrokomandos, funkcijos ir jų paskirtis, klasės, šablonai);
- ryšiai tarp įvairių programinių konstrukcijų;
- pagrindiniai ir esminiai kintamųjų ar objektų egzempliorių tipai bei paskirtis;
- programos vartotojo sąsajos elementai;

Naudotojo instrukcija

Čia atsakoma į klausimus:

- kaip diegti sistemą;
- kaip paruošti naudojimui;
- kaip išdiegti sistemą;
- kaip naudoti sistemą;
- kokia esminė mygtukų, duomenų įvedimo laukų paskirtis;
- kaip atrodo pagrindiniai langai;
- kokie apribojimai naudojantis.

Darbo rezultatai ir jų aptarimas

Rekomenduojama laikytis šių principų:

- pateikti tik svarbiausius ir galutinius rezultatus. Tarpinius rezultatus galima pateikti darbo prieduose, jeigu jie turi esminę reikšmę (pvz., parodo, kaip buvo tobulinama programa);
- prie kiekvienos vaizdinės formos būtinai pateikti paaiškinamąjį tekstą. Tekstas turi būti esminis, bet kartu ir lakoniškas - nekartoti to, kas parodyta vaizdinėse formose;
- kartu su rezultatais būtina pateikti paaiškinamąjį komentarą.

Rezultatų aptarimas

- gauti rezultatai yra tokie, kokių buvo tikėtasi;
- rezultatų paaiškinimas remiasi atitinkamomis teorijomis, modeliais ir pan.;
- rezultatai palyginami su informacijos šaltinių apžvalgoje cituojamuose darbuose gautais rezultatais;
- rezultatų apibendrinimas turi būti griežtai logiškas; tikrinama, ar rezultatai atitinka baigiamojo darbo užduoties reikalavimus ir demonstruotinas profesines kompetencijas, pateikiama rezultatų galiojimo ribos.

Išvados

- Išvados turi būti glaustos. Jose neturi būti nereikalingų, neesminių detalių. (Išvados skirtos ne tam, kad būtų detalizuojama metodika ar gauti rezultatai. Tam skirti kiti darbo skyriai);
- **Išvados turi atitikti baigiamojo darbo tikslus.**
- Vertintojai būtinai pasižiūrės, kokie tikslai buvo išskelti, ir pagal išvadas spręs, ar jie yra pasiekti;

Priedai

- Anotacija lietuvių ir anglų kalbomis
- Priedai:
 - *Kiekvienas priedas pradedamas naujame puslapyje.*
 - *Priedai numeruojami arabiškais skaitmenimis pirmojo lapo dešiniajame kampe: 1 priedas, 2 priedas ir t.t., priedo žymens apačioje puslapio centre didžiosiomis raidėmis įrašomas priedo pavadinimas.*